

Sankcje za utrudnianie kontaktów z dzieckiem

data aktualizacji: 2019.08.12 autor: Joanna Chrostowska, radca prawny

Często zgłaszają się do mnie klienci - głównie ojcowie, którzy mają problemy z utrzymywaniem kontaktów ze swoimi dziećmi. Problemy te pojawiają się zazwyczaj po rozstaniu rodziców, gdy dziecko zamieszkuje z jednym z nich, najczęściej z matką.

Pierwszym krokiem w sytuacji, gdy rodzice dziecka żyją w rozłączeniu, czy to na skutek rozvodu, separacji czy z jakiegokolwiek innego powodu, a dziecko przebywa stale u jednego z nich, sposób utrzymywania kontaktów z dzieckiem przez drugiego z rodziców powinni oni określić wspólnie, kierując się dobrem dziecka i biorąc pod uwagę jego rozsądne życzenia.

Najczęściej jednak, z uwagi na konflikt pomiędzy rodzicami, konieczna staje się interwencja sądu i ustalenie kontaktów z dzieckiem w postanowieniu. Ale zdarzają się też sytuacje, że nawet takie prawomocne postanowienie sądu, określające kontakty rodzica z dzieckiem nie jest przestrzegane. Nagminne są sytuacje, kiedy, mimo że ojciec (lub matka) przyjeżdża na ustalone sądownie kontakty, drugi z rodziców nie wydaje mu dziecka.

W takich sytuacjach konieczne jest zastosowanie mechanizmów mających na celu zapewnienie respektowania przez rodziców ustalonych kontaktów. Jeżeli bowiem istnieje uzasadniona wątpliwość czy rodzic będzie przestrzegał ustalonych kontaktów z dzieckiem, sąd może odebrać przyrzeczenie od rodzica o określonej treści, np. że nie wywiezie dziecka za granicę.

Sankcją przewidzianą przez ustawodawcę za naruszenie obowiązków, tj. ich niewykonanie albo niewłaściwe wykonanie w zakresie kontaktów jest wydanie przez sąd opiekuńczy postanowienia o zagrożeniu nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej za każde naruszenie obowiązku. W zależności od sytuacji, zapłata może zostać zasądzona na rzecz osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem od osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje albo odwrotnie, co zależy od tego, która z tych osób narusza swoje obowiązki. A zatem, sąd może zagrozić zapłatą kary pieniężnej zarówno matce która nie wydaje dziecka w dniu ustalonego kontaktu, jak również ojcu, który domaga się kontaktów poza ustalonymi terminami.

W razie dalszego niewypełniania obowiązków w przedmiocie kontaktów – po wydaniu przez sąd postanowienia o zagrożeniu nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej – sąd opiekuńczy postanowieniem nakazuje zapłatę należnej sumy, ustalając jej wysokość stosownie do liczby naruszeń. Dodatkowo, jeżeli do kontaktu nie doszło wskutek niewykonania lub niewłaściwego wykonania przez osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje, obowiązków wynikających z orzeczenia albo z ugody zawartej przed sądem lub przed mediatorem w przedmiocie kontaktów z dzieckiem, sąd opiekuńczy przyzna od tej osoby uprawnionemu do kontaktu zwrot jego uzasadnionych wydatków poniesionych w związku z przygotowaniem kontaktu. Przykładowo, jeżeli ojciec mieszka w miejscowości oddalonej o 200 km od miejsca zamieszkania dziecka i ponosi koszty dojazdów na kontakty, to w przypadku gdy do kontaktu nie dojdzie z przyczyn leżących po stronie matki, sąd będzie mógł zasądzić od niej na rzecz ojca zwrot kosztów podróży.

Co ciekawe, w ostatnim czasie sądy stwierdzają także, że rodzic, który utrudnia kontakt dziecka z drugim rodzicem, narusza jego dobra osobiste. Sprawy rodzinne można bowiem połączyć z powództwem cywilnym o ochronę dóbr osobistych, jakim jest więź rodzinna łącząca rodzica z dzieckiem. Jeżeli zostanie stwierdzone naruszenie dobra osobistego, sąd może zasądzić zadośćuczynienie z tego tytułu. W ostatnio wydanym orzeczeniu, Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził zadośćuczynienie w wysokości dziesięciu tysięcy złotych.

Źródło: <https://skierniewice.eglos.pl/aktualnosci/item/32905-sankcje-za-utrudnianie-kontaktow-z-dzieckiem>